

Peter Larsen: Som allerede nævnt er de 2 foreliggende forslag til folketingsbeslutning gengangere fra i fjor, og selv om de begge dækker over store problemer, er tiden vel ikke inde til at gå ind på de mange enkeltheder, med andre ord genoptage den debat, vi førte ved samme lejlighed for et år siden.

Hvad der yderligere taler for ikke at gå ind på en nærmere drøftelse heraf, er, at man i landbokommissionen beskæftiger sig med begge problemkomplekser, og selv om det kunne være fristende både her i tinget og vel også i det udvalg, der formentlig bliver nedsat, at gå ind i en overvejelse af de mange former for låne- og støtteordninger, som drøftes i landbokommissionen, finder jeg det alligevel rigtigst, at man venter med endelig stillingtagen, til man er færdig i kommissionen, hvorfra der vel snart kan ventes et udspil både vedrørende låne- og støtteordninger for nyetablerede, og venstre er da helt enig i, at det er et problem, som trænger sig mere og mere på, og som må og skal finde sin endelige løsning.

Det ærede medlem hr. Kirkegaard var i dag inde på spørgsmålet om garantiordninger, og jeg har selv ved flere lejligheder i kommissionen peget på en ordning, hvori en form for garanti indgår, men jeg kan dog ikke være enig i de betragtninger, det ærede medlem gjorde gældende vedrørende oprettelsen af nye nævn ude i amterne til at administrere dette. Hvis man skal videre frem ad den vej, tror jeg, man må have andre organer til at administrere dette. Men lad det nu ligge.

Det, jeg har hæftet mig ved i forbindelse med forslagene, er den i nogen grad manglende opfindsomhed fra forslagsstillernes side til at pege på nye ting. Det kan dog være, at vi i udvalget, hvis man har nogle nye tanker, dér kan få lejlighed til at stifte nærmere bekendtskab med dem.

Vi er som sagt enige i, at der er en række store problemer vedrørende de unge landmænd, så meget mere som disse unge landmænd jo ikke har været samfundets kælebørn i de senere år i modsætning til en række andre ungdomsgrupper, der har haft betydeligt bedre held og evne til at påkalde sig samfundets bevågenhed. Den stærke inflation og pengeforringelse, vi har

oplevet, efterfulgt af den hårde kreditstramning, rammer vel disse unge landmænd stærkere, end den rammer mange andre. I denne forbindelse hviler der derfor et meget stærkt ansvar på det politiske flertal i tinget, der hidtil har båret hele denne økonomiske udvikling, et ansvar, som i høj grad ikke må fortabes i det billede, der her tegner sig. Jeg mener, det er helt afgørende, at man gør et forsøg på at mildne kårerne, således at man får mulighed for at støtte de dygtige unge, som i dag igennem en allround uddannelse søger at ruste sig til at blive selvstændige landmænd. For denne gruppe unge har man jo hverken legater eller m²-tilskud til at afbøde de mest uheldige økonomiske virkninger, og det er derfor et spørgsmål, om en ny låneordning alene er tilstrækkelig til at løse disse problemer. En låneordning, hvor nødvendig den end er — og det vil jeg gerne understrege at den er — rejser jo en række problemer. Det drejer sig ikke alene om at få den fornødne kapital til rådighed, men også om at forrente denne kapital. Hermed er man jo inde på spørgsmålet om afkastningsevne, om landbrugets indtjeningsforhold.

Jeg skal ikke gå dybere ind i dette, men nævner det blot, fordi det har en vis sammenhæng med de forhold, vi her beskæftiger os med, og fordi vi ved, at landmændene her er handicappet i forhold til andre. Landbrugskapitalen omsættes jo langsommere, fordi landbrugets kapitalinvestering i forhold til udnyttelsesværdien er større end den investering, der sker i andre erhverv. Derfor mener jeg, vi må have denne sammenhæng for øje, når vi skal prøve på at løse disse problemer.

Jeg vil også gerne pege på, at det kan være nødvendigt at gå andre veje. Og dér har vi gennem adskillige år fra venstres side peget på de problemer, der knytter sig til spørgsmålet om skattelempelse for de nyetablerede. Uanset at vi har stillet forslag derom i en årrække, har vi jo hidtil ikke haft held til her i tinget at samle det fornødne flertal. Vi håber, at det bliver lettere fremover, fordi vi gerne vil løse dette problem i forbindelse med de eventuelle låneordninger, man finder frem til.

Jeg vil også omtale et problem, som jeg finder påvirker de unges etablering unødigt,